

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Hagelstein te SINT-KATELIJNE-WAVER

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	11908
Instelling	Vrije Basisschool - Hagelstein
Directeur	Marijke MARIEN
Adres	Berlaarbaan 229 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
Telefoon	015-56.05.30
Fax	015-56.05.31
E-mail	info@basisschoolhagelstein.be
Website	www.basisschoolhagelstein.be
Bestuur van de instelling	VZW Verenigde Scholen Ursulinen Mechelen en Hagelstein
Adres	Hoogstraat 35 - 2800 MECHELEN
Scholengemeenschap	Samba
Adres	Berlaarbaan 229 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
CLB	Vrij CLB Het Kompas
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	06-10-2014, 07-10-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-10-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	17-10-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Stefan PASTURE
Teamleden	Els VER EECKE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Frans	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Afstemming met partners	18
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Hagelstein gelegen in Sint- Katelijne-Waver. De VBS Hagelstein ligt op dezelfde campus als een secundaire school maar is toch een kleinschalige en een familiale school in de goede betekenis van het woord. Zowel het schoolgebouw zelf als de omgeving stralen veel rust uit. Het team slaagt erin om "samen" school te maken en goede onderwijsresultaten bij de leerlingen neer te zetten.

De naam van de school verwijst naar een oude burcht maar is in realiteit net het tegenovergestelde. Er bevinden zich geen "muren" rond de school en de sfeer is er warm en geborgen. Ze zet bijzonder in op het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen, van de ouders en van het pedagogische team. Dat resulteert in een bijzonder positief leer- en leefklimaat.

In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen. Op basis van het vooronderzoek van 30 september 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor het leergebied Nederlands en het leergebied muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor het leergebied Frans en het leergebied muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de samenwerking met externe partners en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen.

Voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers op de leerplannen, een bronnenboek van de eigen onderwijskoepel, en een onderwijsleerpakket om hun onderwijs uit te werken. De kleuterafdeling geeft een aangename muzische aanblik, wat elk kind uitnodigt tot muzisch uiten en beleven. Doorheen alle activiteiten verweven de kleuteronderwijzers muzische elementen. Kleuters krijgen veelvuldig de kans om te experimenteren, te beschouwen, te creëren en te reflecteren met een proces dat primeert op het product. Het team slaagt erin bijzondere impulsen te geven om het Nederlands door de kleuters te laten verwerven. Zowel voor voorbereidend lezen als schrijven nodigen aantrekkelijke speelwerkhoeven kleuters bijzonder uit om te ontwikkelen. Afspraken maken doorheen de kleuterafdeling over het verwerven van begrippen kent een groeimarge. Ook doelgericht observeren op basis van de vooropgestelde dominante doelen kan nog aan belang winnen.

Het hele schoolteam stapte in een vormingstraject om het leergebied muzische vorming kwaliteitsvoller in te vullen volgens de krachtlijnen van het leerplan. De inspanningen die geleverd werden naar visieontwikkeling en naar bewaking van het onderwijsaanbod resulteren in een voortreffelijke werking waar enkel nog het domein media dient bestudeerd te worden en de evaluatie en rapportering verder moet afgestemd worden op de visie en de specifieke talentenwerking van de school.

Om het leergebied Frans kwaliteitsvol in te vullen, opteert het team ervoor om al van in de kleuterafdeling taalinitiatie Frans aan te bieden. Op een speelse manier maken de kinderen kennis met het Frans en krijgen ze veelvuldig de kans om hun eerste woordjes te leren en om hun luister- en spreekvaardigheden te verbeteren. Ook in de derde graad investeren de onderwijzers, zoals de eindtermen en het leerplan voorstellen, in de ontwikkeling van mondelinge vaardigheden. Daarnaast wakkert de school met specifieke initiatieven de spreekdurf en de motivatie voor het vreemdtaalleren aan. Net als voor muzische vorming is ook voor Frans vooral de evaluatie en rapportering voor verbetering vatbaar. Zo is de accentverschuiving in

de richting van mondelinge vaardigheden minder zichtbaar in de evaluatie en rapportering. Bovendien is het in de evaluatie- en rapporteringspraktijk niet duidelijk wanneer de teamleden voor schriftelijke vaardigheden verder gaan dan de eindtermen en het leerplan voorschrijven. Er zijn daarenboven nog mogelijkheden om het begrijpend lezen van verschillende tekstsoorten sterker te stimuleren en doelgericht te evalueren. Opvallend positief is het overleg met het vervolgonderwijs om het aanbod voor Frans op elkaar af te stemmen en de overgang te vergemakkelijken.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat vrije basisschool Hagelstein effectief, zoals in haar schoolvisie beschreven, een bijzonder goede samenwerking heeft opgezet met vele onderwijspartners. Zowel de ouders, de grootouders, de secundaire school, de schoolraad, de gemeentediensten, de politie als het centrum voor leerlingenbegeleiding getuigen van een open constructieve samenwerking. Uit de observaties, gesprekken en documentanalyse blijkt dat ook de samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst duidelijk vruchten afwerpt. In het belang van de kinderen houden teamleden en het beleidsteam de drempel bewust laag.

Het team laat kinderen met een minder vlot schooltraject of met leervoorsprong niet aan hun lot over en investeert in hun ondersteuning. Het zorgteam introduceerde een digitaal leerlingvolgsysteem om de observaties en de toetsgegevens van de kinderen beter in kaart te brengen. Op basis van de beschreven vorderingen van de leerlingen en de al geleverde ondersteuning van de groepsleerkracht, stellen het zorgteam en de klasleerkracht een hulpvraag en werken een stappenplan uit. Het competente zorgteam volgt de interventies op. Teamleden doen hun uiterste best om al de kinderen vooruit te helpen en het team slaagt hier zeker in. Het beter kunnen hanteren van het volgsysteem zou nog een meerwaarde geven.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur kan rekenen op bijzonder veel waardering van het voltallige team voor de respectvolle, warme maar daadkrachtige leiding waar toch iedereen ook voldoende inspraak heeft. De directeur, het zorgteam, het kernteam en de werkgroepen zorgen voor een gelijkgerichte werking. Het beleidsteam werkt doelgericht, doeltreffend en ondersteunend. Onder meer op basis van een uitvoerige analyse van de beschikbare evaluatie- en loopbaangegevens en op basis van zelfevaluatieprocessen stelt het beleidsteam een uitgebreid prioriteitenplan voorop. Om de draagkracht van het team te bewaken dringt een sterkere fasering van prioriteiten, vernieuwings- en verbeteringsacties zich op.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt en door de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties. Het schoolteam voldoet in beide afdelingen aan de onderzochte onderwijsdoelstellingen. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam ook de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie formuleert daarom een positief advies voor alle onderzochte aspecten van de schooldoorlichting.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Frans
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners
Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Binnen het onderwijsaanbod krijgen de kleuters zowel op een doelgerichte als geïntegreerde manier de kans om hun mondelinge taalvaardigheid te ontplooien. Uitdagende en aantrekkelijke activiteiten stimuleren de kleuters in hun beginnende geletterdheid. Een krachtige preventieve basiszorg zorgt ervoor dat de basisvoorwaarden aanwezig zijn om kleuters in hun taalontwikkeling te ondersteunen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod geeft voldoende invulling aan de verschillende domeinen van het leerplan en sluit aan bij de leefwereld van de kleuters. Een gevarieerd aanbod zorgt ervoor dat de kleuters kunnen exploreren en experimenteren en via allerlei impressies vorm kunnen geven aan gevoelens, ervaringen en belevingen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers werken hun thema's grondig uit met aandacht voor geïntegreerde talige en muzische activiteiten. Ze hanteren daarvoor een didactisch bronnenboek van het eigen net en recent ook een onderwijsleerpakket. Op basis van een vormingstraject met de pedagogische begeleiding rond muzische vorming groeit de aandacht om ook de leerplandoelen voor ogen te houden. Daardoor krijgen de teamleden geleidelijk meer zicht op de leerplannen en is het evenwicht tussen de verschillende domeinen meer verzekerd. Bij elk belangstellingscentrum duiden de teamleden de dominante ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen aan die aan bod komen in de activiteiten. Voor muzische vorming werkt het team met een instrument dat de vele muzische leerplandoelen samenvat in 21 algemene doelen. Zo brengen ze hun aanbod in kaart en kunnen ze bij de selectie van volgende activiteiten andere aspecten in de kijker zetten. Aanvullend hanteren de kleuteronderwijzers overzichtslijsten (muvo- meter en activiteitenmeter) om de activiteiten over de meeste domeinen van muzische vorming te registreren. De activiteiten voor media worden hierin nog niet opgenomen. Het schoolteam heeft enkel het deelleerplan mediaopvoeding nog niet systematisch verkend en vertaald naar de klaspraktijk. Voor Nederlands heeft het team van de kleuterafdeling minder zicht op de volledigheid van haar aanbod ten opzichte van de leerplandoelen. Het team geeft aan nog zoekende te zijn naar een efficiënt planningssysteem dat ook toelaat om het aanbod te bewaken.

De kleuteronderwijzers beschikken over uitgewerkte fiches voor de weerkerende activiteiten en voor de spelwerkhoeven. Voor de werking in de spelwerkhoeven investeren de teamleden momenteel in initiatieven om deze hoeven thematisch te verrijken. Ze hanteren pictogrammen, stappenplannen en keuzeborden om kleuters visuele boodschappen te leren interpreteren en de zelfredzaamheid en de zelfsturing te bevorderen. Kinderen krijgen kansen tot actief leren en zelfstandig spelen. Ook de moetjes-magjes en het contractwerk stimuleren de zelfsturing en de zelfstandigheid van de kleuters.

Het team hecht belang aan boekpromotie, hanteert boeiende en eigentijdse prentenboeken en verhalen en gaat in op het aanbod van de bibliotheek. De uitgeleende boeken ondersteunen het vertellen, een voorleesmethodiek en een kwaliteitsvolle en gevarieerde invulling van de boekenhoek, die veelal aangepast is aan het thema. De voorleesmomenten waarbij soms ook (groot)ouders en leerlingen van de lagere afdeling betrokken worden, auteurslezingen en theatervoorstellingen stimuleren de talige en muzische ontwikkeling van de kleuters. De actieve en passieve taalontwikkeling krijgt de hele dag door aandacht, veelal gekoppeld aan visuele ondersteuning. Een klaspop als moderator nodigt de kleuters uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. Bij spel- en werkmomenten stellen de kleuteronderwijzers gerichte vragen. Ze moedigen de kleuters aan om de eigen handelingen te verwoorden en het gepresteerde werk te beschrijven. Poppenkast, drama of poppenspelen komen aan bod. Het “muzeltje” is een muzisch toonmoment voor alle kleuters voor sociale vaardigheden. In de klaswerking komen momenten voor waarin de kleuteronderwijzers meer systematisch aan de taalontwikkeling van de kleuters werken. De kleuteronderwijzers ontwikkelen bijzondere activiteiten of initiatieven zoals het “Tik Tak” spel, de boekenkoffers, kamishibai, de leuke woordendoos of de vertelschort. Ter stimulering van de ontlukende geletterdheid bieden ze op een speelse wijze oefeningen aan.

Het team maakte beperkt afspraken over de na te streven woordenschat voor een gradueel opgebouwde functionele thema-, school- en instructietaal. In de themaplanning is het geen gewoonte om systematisch enkele dominante woorden centraal te stellen die de kleuteronderwijzers intentioneel nastreven en observeren ter ondersteuning van het semantiseringsproces bij kleuters.

Voor het leergebied muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers op de rijke leerervaringen die ze opdeden bij het vormingstraject met de pedagogische begeleiding. Vanuit dit traject leggen de kleuteronderwijzers bij de muzische verwerking van een activiteit de klemtoon op één of meerdere domeinen, rekening houdend met de algemene muzische doelen en het thema. De kleuters krijgen kansen om te experimenteren en te exploreren met allerlei materialen. De kleuteronderwijzers brengen stapsgewijs nieuwe technieken aan en stimuleren de kleuters om ze toe te passen in vrije vormgeving. Met uitzondering van het domein media komt het leergebied in alle groepen goed uit de verf. Toch nemen meerdere onderwijzers initiatieven om kleuters muzisch met diverse media te laten experimenteren. De actuele visie op muzisch leren wordt vrij gelijkgericht in de praktijk geconcretiseerd. De kleuters worden alleszins gestimuleerd om hun muzische ontwikkeling op een eigen en creatieve manier uit te bouwen en te beschouwen. Ze krijgen ruime mogelijkheden om muzische impressies op te doen en plezier te beleven bij het creëren en beschouwen.

Tussen de teamleden van de kleinschalige kleuterafdeling is er veel informeel overleg. Maar er is ook formeel overleg. Daarbij leggen de teamleden voor de gemeenschappelijke thema's de inhoud en activiteiten vast. Daardoor wordt de logische en graduele opbouw in zekere mate gewaarborgd. Ook de invoering van een onderwijsleerpakket moet bijdragen tot continuïteit en gradatie in het aanbod van de kleuterafdeling.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

In de klassen zijn ruim voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig die de kleuters tal van ervaringskansen bieden. Opvallend zijn de zelfontwikkelde materialen, met vaak muzische inslag, die kleuters op een bijzondere manier aanzetten tot ontwikkelen. De verrijkte speelwerkhoeven in functie van de thema's getuigen vaak van een grote inhoudelijke kennis van de leergebieden. De aangeboden activiteiten en materialen in de diverse speelwerkhoeven bieden heel wat kansen tot exploreren en experimenteren.

De infrastructuur, de ligging en de aankleding van de klassen en andere lokalen stimuleren het leef-en leerklimaat in erg positieve zin.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De mate waarin de kleuteronderwijzers de ontwikkeling van de kleuters opvolgen via dagelijkse en meer gerichte observaties is leerkrachtafhankelijk. Het is nog geen gewoonte om de beheersing van vooropgestelde dominante doelen of begrippen ook systematisch te observeren. Sommige vaststellingen worden opgenomen in het kindvolgsysteem. Conform een schoolafpraak screenen de kleuteronderwijzers wel tweemaal per jaar alle ontwikkelingsaspecten bij iedere kleuter aan de hand van een zelfontwikkeld instrument dat is afgestemd op het digitale bronnenboek van het eigen net. Voor risicokleuters volgen meer gerichte en diepgaande observaties. De vaststellingen uit deze screenings krijgen een plaats in het kindvolgsysteem. Het team digitaliseerde het kindvolgsysteem maar niet elke kleuteronderwijzer is even vaardig om dit elektronisch systeem vlot te gebruiken.

De school hanteert een genormeerde test om de schoolrijpheid van de oudste kleuters na te gaan.

De vaststellingen over de ontwikkeling van de kleuters leiden tot gerichte ondersteunende interventies. Zo voorziet het team van de kleuterafdeling taalversterking voor bepaalde kinderen. Ze gebruikt een schrijf- en bewegingsprogramma om een goede schrijfhouding en schrijfmotorische vaardigheden te ontwikkelen. Bij zowel de jongste als bij de oudste kleuters gaat er gerichte aandacht naar ontluikende geletterdheid.

Het team maakt momenteel kennis met mogelijke evaluatievormen om de muzische ontwikkeling breder in beeld te brengen en kleuters ook actiever bij de evaluatie van muzische activiteiten te betrekken.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Op basis van de huisbezoeken bij de instappende kleuters heeft het team van de lagere afdeling een zicht op de thuissituatie van de kleuters.

Het team kent haar kinderen en speelt in op hun noden. Kleuters met een taalachterstand worden geregeld besproken in het zorgoverleg en het multidisciplinair overleg (MDO). Indien nodig kunnen kleuters rekenen op extra ondersteuning van de klasleerkracht of de zorgleerkracht. Het team hanteert diverse werkvormen om het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters te verhogen.

Kwaliteitszorg

Een intensief meerjarig vormingstraject met de pedagogische begeleiding, de muvo-coach en de werkgroep muzische vorming ondersteunen zowel de kleuter- als de lagere afdeling in de uitbouw van het leergebied muzische vorming.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Frans in voldoende mate. Het team voorziet in een breed en evenwichtig aanbod waarin aandacht is voor de verschillende communicatieve vaardigheden, strategieën, attitudes en ondersteunende kennis. Het veilige klasklimaat, de taalinitiatie, de actieve en interactieve werkvormen en enkele schoolspecifieke initiatieven bevorderen het enthousiasme en de betrokkenheid van de leerlingen voor het vreemdetaalleren.

Curriculum	Het schoolteam organiseert taalinitiatie Frans vanaf de derde kleuterklas en
Onderwijsaanbod	formele lessen Frans in de derde graad van de lagere afdeling. Zowel voor de
<i>Referentiekader</i>	taalinitiatie als voor het formele vreemdetalenonderwijs fungeren
<i>Planning</i>	onderwijsleerpakketten als referentiekader voor de planning en invulling van het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	aanbod. Door het consequente gebruik van deze pakketten vertrouwt het team
<i>Samenhang</i>	van de lagere afdeling erop dat het aanbod evenwichtig en volledig is ten
<i>Brede harmonische vorming</i>	opzichte van de verschillende leerplandoelen. Naast het aanleren van functionele
<i>Actief leren</i>	woordenschat en grammatica gaat er ook gerichte aandacht naar het oefenen
	van de vier vaardigheden en naar mondelinge interactie. Onderwijzers wijzen
	bovendien geregeld op het belang van strategiegebruik bij taaltaken. Bij het
	taalleren is er daarenboven ruimte voor kennismaking met de socioculturele
	leefwereld van Franstaligen.

Met het oog op de verticale samenhang koos het team van de lagere afdeling bewust voor een onderwijsleerpakket voor taalinitiatie dat aansluit bij het pakket voor Frans in de derde graad. Bovendien heeft een onderwijzer een leerlijn met activiteiten uitgetekend die een graduele opbouw in de taalinitiatie garandeert. Meerdere teamleden betreuen evenwel dat de woordenschatopbouw continuïteit mist in het onderwijsleerpakket voor taalinitiatie. Onder meer personeelwissels in de derde graad bemoeilijken de volledige afwerking van de inhoud uit het onderwijsleerpakket. De onderwijzer van het zesde leerjaar vangt dit enigszins op door naadloos aan te sluiten bij de leerinhouden die de leerlingen verwierven aan het einde van het vijfde leerjaar.

Uit de gesprekken en observaties blijkt dat het team van de lagere afdeling vertrouwd is met de belangrijkste krachtlijnen van het vernieuwde leerplan en van de eindtermen. Het team onderschrijft het belang van taal als communicatiemiddel en investeert in toenemende mate in de mondelinge vaardigheden en attitudevorming. De teamleden stimuleren leerlingen om te spreken en bieden hen de nodige spreekkansen vanuit motiverende en interactieve werkvormen. Met onder meer de 'Tour de France' krijgen leerlingen stimulansen om in wisselende tweetallen spreek- en gespreksvaardigheden te oefenen.

De teamleden leveren duidelijk inspanningen om het taalonderwijs levendig en aantrekkelijk te maken. Tijdens de bijgewoonde activiteiten legden de leerlingen een sterke betrokkenheid aan de dag. Het veilige en aangename klasklimaat moedigt hen aan om actief te participeren, spreekdurf te ontwikkelen en het zelfvertrouwen te verhogen. Ook in het secundair onderwijs ervaren de leerkrachten Frans dat de instromende leerlingen over meer mondelinge capaciteiten beschikken.

Zowel in de taalinitiatie als in de formele lessen kiezen de onderwijzers voor taaltaken en tekstsoorten die doorgaans aansluiten bij de belangstellingssfeer van de leerlingen. Taaltaken zijn gekaderd binnen diverse functionele contexten en sluiten qua moeilijkheidsgraad meestal aan op het beheersingsniveau van de meeste leerlingen. Niet alleen tijdens de taalinitiatie maar ook tijdens de formele lessen zorgen de teamleden voor speelse en muzisch-creatieve momenten die het enthousiasme aanwakkeren om een vreemde taal te leren. Opmerkelijk zijn de klasoverschrijdende initiatieven zoals de 'Franse dagen' die het schoolteam organiseert. Daarbij worden jong en oud doorheen diverse activiteiten ondergedompeld in aspecten van de Franse taal en cultuur. Het team doet daarbij ook een beroep op de expertise van Franstalige (groot)ouders.

Conform een schoolafpraak gebruiken de onderwijzers zo veel mogelijk het Frans als voertaal tijdens de instructiemomenten. Het team beschikt over een lijst met veel voorkomende klasinstructies in het Frans die aangereikt werd door de pedagogische begeleider. De mate waarin de onderwijzers zelf over de nodige functionele en communicatieve competenties beschikken en zelf de Franse taal beheersen is verschillend.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In de derde graad voorzien de onderwijzers drie lestijden per week voor dit leergebied. Daarnaast is het een gewoonte om ook in hoeken- of contractwerk Franse taaltaken op te nemen. Voor taalinitiatie roosteren de onderwijzers wekelijks een halve lestijd in. Toch geven een aantal onderwijzers aan dat taalinitiatie soms moet wijken voor leerinhouden van de verplichte leergebieden.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In de meeste klassen zijn ondersteunende prenten of Franse woorden herkenbaar in het klasbeeld aanwezig. Ze sluiten aan bij de doeltaal van het behandelde thema of bij de leefwereld van de leerlingen. Communicatieve taalstructuren die ondersteuning kunnen bieden bij de mondelinge interactie zijn minder te vinden in het klasbeeld.

Onderwijzers zetten digitale bordboeken, multimedia en luisterfragmenten functioneel in om leerlingen vertrouwd te maken met de Franse taal. Leerlingen kunnen ook gebruik maken van een online module om leerinhouden in te oefenen of te automatiseren. De school beschikt over de nodige woordenboeken. Het aanbod aan Franstalige werken dat aansluit bij het niveau en de leefwereld van de leerlingen (strips, magazines, prenten- of leesboeken) is veeleer beperkt en beantwoordt daardoor niet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Voor de evaluatie baseren de onderwijzers van de derde graad zich in hoofdzaak op de methodegebonden toetsen, waarin aandacht is voor de verschillende vaardigheden. Daarnaast bieden ze aanvullend eigen toetsen aan. Daarbij ligt de klemtoon op schrifttaken die vaak los van taalgebruikssituaties peilen naar woordenschatkennis en grammaticale aspecten. Onder druk van het secundair onderwijs gaan onderwijzers daarin soms bewust verder dan de verwachtingen van de eindtermen en het leerplan.

De evaluatie van spreekvaardigheid of mondelinge interactie gebeurt in een veilige context die de spreekdurf stimuleert. Positief is ook dat onderwijzers daarbij enkele afgesproken criteria hanteren, ontwikkelingsgerichte feedback geven en de leerlingen aanzetten tot zelfevaluatie. Leerlingen kunnen vooraf de dialogen of spreekopdrachten thuis instuderen. De onderwijzers gaan minder na in welke mate leerlingen zich spontaan mondeling uit de slag kunnen trekken in veel voorkomende communicatieve situaties.

Globaal is er in de evaluatiepraktijk meer aandacht voor schriftelijke opdrachten dan voor mondelinge taaltaken. Bovendien kan de evaluatie nog aan betrouwbaarheid en validiteit winnen ten opzichte van eindtermen, leerplandoelen en de evaluatie- en rapporteringsprincipes uit het leerplan. Zo komt begrijpend lezen minder aan bod in de evaluatiepraktijk en worden sommige vaardigheden of aspecten niet altijd zuiver getoetst.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

Het puntenrapport biedt de ouders en de leerling onvoldoende informatie over de evolutie van de leerling voor spreken, mondelinge interactie, lezen, luisteren en schrijven. Het is onvoldoende duidelijk welke vlag een rapportcijfer dekt. De school maakt geen gebruik van alternatieve rapporteringsvormen zoals de taalportfolio.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Er is geen formele screening of neerslag van de beginsituatie van de leerlingen op het vlak van taalvaardigheid Frans. De teamleden weten wel welke leerlingen het Frans als thuistaal hebben.

De mate waarin onderwijzers zowel in de taalinitiatie als in de formele lessen een gedifferentieerd aanbod voorzien dat tegemoet komt aan de noden van Franstalige leerlingen is wisselend. Occasioneel krijgen deze leerlingen andere opdrachten waarbij een beroep wordt gedaan op hoger verworven vaardigheden. Het team kent nog een groeimarge om de kennis en het taalgebruik van meertalige leerlingen in te zetten ten voordele van de andere leerlingen in de klas. De onderwijzers van de derde graad voorzien foutenanalyses die als basis kunnen dienen voor eventuele differentiatie en remediëring tijdens hoeken- of contractwerk. Kinderen met specifieke leerstoornissen kunnen ook voor Frans genieten van een aantal stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende (sticordi-)maatregelen.

Begeleiding
Afstemming met partners
Samenwerking

De directeur en het team van de derde graad werken constructief samen met leerkrachten van de eerste graad van het secundair onderwijs om het aanbod voor Frans op elkaar af te stemmen en te zorgen voor een vlotte overgang. Vanuit overleg en hospiteren krijgen de onderwijzers en de leerkrachten Frans zicht op elkaars aanbod en verwachtingen. Ondanks de afstemming van leerplannen en eindtermen voor het basisonderwijs en de eerste graad, blijft het team van de lagere afdeling een zekere druk van ouders en van het secundair onderwijs ervaren om vooral op het vlak van grammatica en schriftelijke vaardigheden de lat hoger te leggen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Een onderwijzer van de derde graad volgde een intensief taalbad. Daarnaast participeerde ze samen met de directeur aan een navormingstraject over communicatief onderwijs.

Bij de implementatie van taalinitiatie Frans in de lagere afdeling konden de onderwijzers gebruik maken van ondersteunend materiaal dat de beleidsondersteuner ontwikkelde. Zij stond tevens in voor de coaching van de onderwijzers en de opvolging van het implementatieproces.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied muzische vorming. Het team slaagt erin de kerngedachten van het leergebied toe te passen en leergebiedoverstijgend muzisch te werken. De vele realisaties op klas- en schoolniveau getuigen van de muzische ingesteldheid van de onderwijzers.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De muvo- coach toetste verschillende onderwijsleerpakketten op het vlak van hun overeenstemming met de leerplandoelen en de eindtermen. In overleg met de pedagogisch begeleider werd recent een keuze gemaakt nadat het team van de lagere afdeling enkele pakketten heeft uitgetest in de praktijk. Het onderwijsleerpakket voor het eerste leerjaar sluit aan bij de methode voor aanvankelijk lezen. Om de samenhang en de graduele opbouw te garanderen, koos de school voor de overige leerjaren voor een specifiek onderwijsleerpakket waarin de verschillende muzische domeinen meer geïntegreerd worden aangeboden.

Met recent ingevoerde instrumenten (muvo- meter, activiteitenmeter) slagen de onderwijzers erin om het evenwicht in hun aanbod te bewaken in functie van de meeste domeinen. Door deze instrumenten door te geven naar de volgende klas bewaken de teamleden kritisch de verticale leerlijn. Daarenboven wordt deze verticale samenhang ook door veelvuldig informeel overleg en door overgangsgesprekken gegarandeerd. Vanuit de 21 algemene muzische doelen bewaakt het team ook de continuïteit en graduele opbouw tussen de kleuterafdeling en het eerste leerjaar. Een aantal teamleden benutten de mogelijkheden om horizontale samenhang te creëren met de andere leergebieden. In meerdere leeftijdsgroepen is het verband met de leergebieden Frans, wereldoriëntatie en Nederlands en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT, leren leren en sociale vaardigheden intentioneel aanwezig.

De uitwerking van muzische vorming sluit nauw aan bij de uitgangspunten van het leerplan. Illustratief zijn de bewuste aandacht voor het muzisch proces, voor experimenteren en exploreren, voor beschouwen en creëren, voor de ontwikkeling van talenten, attitudes en vaardigheden en voor genieten, waarderen en reflecteren. Het formeel bestuderen van de visie en de uitgangspunten ondersteunt en verrijkt duidelijk de klaspraktijk. Schoolprojecten en klasoverstijgende creadagen kennen een sterke muzische inkleuring. Onder meer in workshops die de onderwijzers volgens hun specifieke muzische expertise organiseren, krijgen de leerlingen ruime kansen om actief te participeren, hun talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Daarnaast krijgen ook de oudste leerlingen de kans om op een creanamiddag workshops vorm te geven voor de andere kinderen. Ook ouders, grootouders en experts leveren in deze klasoverstijgende muzische momenten een betekenisvolle bijdrage in diverse expressievormen.

Culturele activiteiten en uitstappen dragen bij tot cultuureducatie en vormen een waardevolle aanvulling bij een rijk en gevarieerd muzisch aanbod.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De school voorziet de nodige lestijden voor het leergebied muzische vorming. Bovendien nemen de onderwijzers geregeld ook muzische activiteiten op in hoeken- of contractwerk. Sommige onderwijzers laten daarbij nog kansen liggen door inkleuropdrachten te verkiezen boven meer creatieve of expressieve opdrachten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende middelen en mogelijkheden om dit leergebied creatief en kwaliteitsvol in te vullen. Op het digitaal platform van de school en in het klasbeeld van de meeste leeftijdsgroepen evenals in het schoolbeeld zijn voorbeelden te zien van de mogelijkheden die kinderen krijgen om mee vorm te geven aan hun leef- en belevingswereld en zich speels en creatief uit te drukken door middel van beeld-, lichaams-, woord-, klank-, kunst- en mediataal.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het team is nog zoekende om de evaluatie en rapportering van muzische vorming op punt te stellen. Tot op heden zijn de observatie- en evaluatiegegevens over de muzische vorderingen van de leerlingen veeleer beperkt en kennen weinig diepgang. Het team is op zoek naar een eenduidige visie en naar gepaste alternatieve evaluatievormen waarin leerlingen ook een actieve rol krijgen in de evaluatie van hun muzische ontwikkeling. In het leerlingvolgsysteem is weinig informatie te vinden over de muzische talenten of problemen van de kinderen. Enkel bij de overgangsgesprekken zoomen teamleden eventueel in op mogelijke talenten van kinderen. De teamleden geven aan hun bevindingen te communiceren met de ouders bij oudercontacten.

In de rapporten van vorig schooljaar ontbreekt informatie over het leergebied muzische vorming. Het team maakte zeer recent een aantal afspraken om bij het eerstvolgende schoolrapport voor het eerst te rapporteren aan de hand van afgesproken te evalueren doelen (vanuit de 21 dominante doelen). Daarin krijgen zowel de leerkrachten als de leerlingen de kans om de vorderingen voor dit leergebied te evalueren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers doen bijzondere inspanningen opdat de leerlingen zich “veilig en geborgen” zouden voelen in de klas. Door dit positieve klasklimaat durven kinderen zich expressief uiten. De klasleerkracht speelt een cruciale rol in de aanmoediging en ondersteuning van kinderen. Deze interventies worden weinig expliciet vastgelegd in de planningsdocumenten of in het volgsysteem. Het team biedt muzisch-creatief getalenteerde leerlingen de kans om hun talent te tonen en andere leerlingen te helpen.

Professionalisering

Rond muzische vorming is sinds het schooljaar 2013-2014 met de ondersteuning van een pedagogisch begeleider een intensief traject (meerjarenplan) gestart met teamgerichte nascholingen, met de installatie van een werkgroep voor dit leergebied en de aanduiding van een muvo- coach. Een planmatige aanpak werd uitgewerkt met aandacht voor visieontwikkeling, afspraken rond doelen, leerlijnen, onderwijsleerpakketten, de bewaking van het aanbod, het cultuurbeleid, de muzische zichtbaarheid en het klasdoorbrekend werken. De leden van de werkgroep stellen het deelleerplan mediaopvoeding eerstdaags voor op een pedagogische studiedag.

Kwaliteitszorg

Vanuit haar visie op muzische vorming en het accent op talentontwikkeling beklemtoont het team onder meer op de schoolwebsite het belang van dit leergebied. De krachtlijnen van de schooleigen visie werden beeldend samengevat in de ‘muzoboorn’. Deze boom is te vinden in elke klas en in de polyvalente ruimte en herinnert de verschillende participanten aan de uitgangspunten die gestoeld zijn op het leerplan en de eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Het team onderneemt ook acties om de ouders te informeren over de nieuwe visie en werking voor muzische vorming.

Met het oog op kwaliteitszorg plant het team de nodige evaluatiemomenten in om systematisch na te gaan wat de effecten zijn van de implementatie van de verschillende vernieuwingen en acties op muzisch vlak. Zo heeft elk teamlid de opdracht om aangeboden muzische activiteiten te beoordelen met het oog op een gezamenlijke evaluatie van de recent ingevoerde onderwijsleerpakketten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Afstemming met partners

Doelgerichtheid De school hecht veel belang aan een goede samenwerking met verschillende partners en wil de drempel laag houden. In het pedagogisch project en het schoolwerkplan formuleert ze dit als: "In de werking van onze school is de samenwerking tussen alle participanten één van onze sterke vertrekpunten."

Er ligt een duidelijke visie aan de basis van de verschillende samenwerkingsverbanden. Zo werkt de school onder meer samen met de gemeente, met de politie, met het vervolgonderwijs op dezelfde campus en uit de omgeving, met de GON- begeleiding, met externe hulpverleners, met de pedagogische begeleiding van het eigen net en met het CLB. Zowel de directeur als het hele team onderschrijven het nut van de samenwerkingsverbanden.

In de 'Afsprakennota met het CLB' bepaalt de school enkele extra doelgerichte acties. Deze kaders zowel binnen haar eigen prioriteiten als binnen de accenten die de partners leggen. Daarnaast formuleerde de school een actieplan voor de samenwerking met ouders waarin een concreet doel vertaald werd in diverse acties. Ook in het pedagogisch project werd de samenwerking met de diverse partners geconcretiseerd.

Diverse initiatieven illustreren dat de school actief inspanningen levert om de kloof tussen de ouders, de school en de buurt te verkleinen.

Ondersteuning Meerdere overlegstructuren binnen de zorgwerking van de school faciliteren de samenwerkingsverbanden. Dit komt een vlotte en efficiënte begeleiding van kwetsbare kinderen ten goede. Ook de vormen van formeel en informeel overleg met het vervolgonderwijs en andere partners ondersteunen de kwaliteit van de samenwerking.

Voor de teamleden is het duidelijk welke inbreng ze van de verschillende partners kunnen verwachten. Hoewel die inbreng zich soms minder richt op ondersteuning die ze onmiddellijk in hun klaspraktijk kunnen aanwenden, waarderen de teamleden de meerwaarde van de diverse samenwerkingsverbanden.

De teamleden bespreken de samenwerking met de verschillende partners meermaals binnen het agendapunt zorg op personeelsvergaderingen en op het MDO. Deze participatieve aanpak bevordert het onderhouden van de samenwerkingsverbanden en verscherpt de beoogde doelen.

Voor de ouders worden aanzien als een belangrijke partner om de ontplooiing van de kinderen mee te ondersteunen. Zo informeren de teamleden de ouders op velerlei manieren over de algemene klaswerking én bij eventuele moeilijkheden op kindniveau. Het schoolteam doet ook een beroep op (groot)ouders om het onderwijsaanbod mee te verrijken tijdens klasgebonden en klasoverschrijdende activiteiten.

Binnen duidelijke contouren heeft de ouderraad inspraak in de schoolwerking, waardoor deze raad niet enkel ter ondersteuning van feesten en evenementen dient.

Het schoolteam doet geregeld een beroep op de expertise van de pedagogische begeleidingsdienst om vernieuwingen in het onderwijsaanbod en de processen te introduceren. De positieve effecten van deze intensieve samenwerking zijn duidelijk merkbaar in de klaspraktijk.

- Doeltreffendheid** De meeste aspecten van haar samenwerkingsverbanden evalueert de school systematisch. Vooral deze die nauw met de begeleiding van de kinderen hebben te maken, beoordeelt ze geregeld.
- De school organiseert ook tevredenheidsbevragingen bij de ouders en onderneemt op basis van de resultaten gerichte acties om de samenwerking te optimaliseren.
- De effecten van de meer formele samenwerkingsverbanden gaat ze na op afgesproken momenten. De school slaagt erin om op een kritische manier besluiten te trekken. Die sturen nieuwe doelen en afspraken aan.
- Alle bevroagde onderwijsparticipanten getuigen van een efficiënte samenwerking mét goede resultaten. Ze voelen zich gewaardeerd en gehoord. De bevroagde participanten loofden de bereikbaarheid en het engagement van de teamleden en de directeur.
- Ontwikkeling** De dynamiek binnen het proces is groot. De samenwerkingsverbanden brengen vaak externe deskundigheid binnen in de school die de ondersteuning van de kinderen kan verbreden en versterken en die de schoolwerking bevordert.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** In samenwerking met de klasleerkrachten dacht het zorgteam na over de richting, het doel en de aanpak van de zorg. Binnen het kader van haar pedagogisch project schreef de school haar visie op zorg uit op basis van regelmatige evaluaties van haar werking. De twee pijlers van de zorgvisie zijn het pedagogisch klimaat en de leerlinggerichte zorg op basis van het zorgcontinuüm. Het team is er zich van bewust waar de school met de leerbegeleiding naar toe wil en onderschrijft de zorgvisie. De teamleden zetten waardevolle stappen om op handelingsplanmatige manier zorg te bieden. Het beleidsteam communiceert naar de ouders over haar zorgvisie. Naast de zorgvisie ontwikkelde het team een zorgbeleidsplan waarin ze een aantal prioriteiten vooropstelt.

Het beleidsteam stuurt aan op de uitbouw van een preventieve basiszorg met aandacht voor een veilige klassfeer, structuur en een krachtige leeromgeving. Binnen de 'extra zorg' leveren de teamleden inspanningen voor een doelgerichte aanpak via klasinterne differentiatie. Ze hanteren observaties, toetsen, genormeerde tests en foutenanalyses als basis om te differentiëren en te remediëren in hoofdzaak voor wiskunde en Nederlands. Ze maken gebruik van aangepaste werkvormen en leermiddelen om tegemoet te komen aan de verschillen tussen leerlingen. De meeste teamleden krijgen dit meer en meer in de vingers.

Een aantal teamleden ontwikkelde na een vorming een plan om de talenten van de kinderen meer te benutten. Dit resulteert in de talentenfoto van de school waarna op geregelde tijdstippen leerlingen hun talenten mogen benutten op schoolniveau. Gegevens over deze talenten vinden we echter nauwelijks terug in de beeldvorming van het kindvolgsysteem.

Ook de “vlinderwerking” springt in het oog. Op homogene basis worden kindgroepen gevormd met het oog op klasinterne of klasexterne ondersteuning. Deze groepen krijgen vlindernamen om stigmatisering te vermijden.

Ondersteuning Binnen de schoolorganisatie ontwikkelde de school een zorgstructuur die op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau ondersteuning biedt. Ze zet doelbewust mensen, middelen en werkvormen in om de vooropgezette doelen te bereiken. Deze zorgstructuur is efficiënt. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt op schoolniveau. Ze neemt coördinerende taken op zich en ondersteunt eveneens op leerkracht- en kindniveau. Ze werkt nauw samen met de directeur. Deze tandem overlegt wekelijks, reikt transparante procedures en structuren aan voor een intentioneel beleid waarbij het zorgcontinuüm met vier zorgniveaus de rode draad vormt. De tandem stuurt mee de werking van de zorgondersteuners. Deze ondersteuners werken zowel klasintern als klasextern.

De school voorziet diverse vormen van formeel overleg. De leerkrachten omschrijven het functioneel uitgebouwd MDO (multidisciplinair overleg) als sterk ondersteunend. Op formele en informele besprekingen vormt de leerbegeleiding een vast onderdeel.

Binnen de fase van de uitbreiding van de zorg stelt de zorgcoördinator of de gonderbegeleider (geïntegreerd onderwijs) een individueel handelingsplan op voor kinderen met specifieke behoeften of hardnekkige problemen. Daarbij kunnen ICT-toepassingen of specifieke hulpmiddelen worden ingezet. Ook individuele leertrajecten en curriculumdifferentiatie komen voor. Het team hanteert sticordimaatregelen voor kinderen met een leer- of ontwikkelingsstoornis. De school schenkt veel aandacht aan de uitbouw van een goed contact en een stimulerende samenwerking met de ouders van zorgleerlingen en met eventuele externe hulpverleners.

Om de leerbegeleiding bij de overgang naar het secundair onderwijs te continueren, werkt de school met een BaSO-fiche en met het “kies wijs” project. Hiermee ondersteunt ze de ouders bij de communicatie met het vervolgonderwijs over de sterktes en over de onderwijskundige noden van hun kind.

Doeltreffendheid De meeste teamleden denken kritisch na over de eigen onderwijspraktijk. Ze gaan daarbij na of ze de leerbegeleiding efficiënt invullen. Op schoolniveau zijn er initiatieven om met gepaste beoordelingsmethodes de effecten van de leerbegeleiding te meten en de doeltreffendheid van het proces in kaart te brengen.

Een aantal teamleden ondervindt nog moeilijkheden om het digitaal leerlingvolgsysteem vlot te hanteren. Inhoudelijk is het instrument echter erg kwaliteitsvol. Het bevat alle elementen voor een handelingsplanmatige werking. In een aantal gevallen beperkt de zorgondersteuning zich tot interventies op te korte termijn en mist de handelingsplanning doelen en acties op langere termijn.

Ontwikkeling Het beleidsteam doet na de vorige doorlichting inspanningen om een veranderings- en vernieuwingsdynamiek op het vlak van leerbegeleiding te stimuleren bij alle teamleden.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen.

De directeur en de zorgcoördinator nemen regelmatig deel aan gerichte nascholingsinitiatieven. Zij brengen op hun beurt de opgedane kennis over op de teamleden. De bereidheid om zich te blijven ontwikkelen is bij de meeste leerkrachten aanwezig. Toch zijn er nog groeikansen voor meerdere teamleden om zich individueel na te vormen over diverse ontwikkelingsmoeilijkheden bij kinderen en hun specifieke aanpak.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het voltallige team apprecieert de wijze waarop de gedreven en attente directeur ondersteunend, stimulerend en begripvol optreedt. De participatieve samenwerking met het hele team biedt garanties dat de onderwijskwaliteit degelijk wordt bewaakt. De directeur heeft bijzondere en persoonlijke aandacht voor het welbevinden van de kinderen, de ouders en de leerkrachten.

Bij het uittekenen van de beleidslijnen kan de directeur steunen op een kernteam en op de inhoudelijke werkgroepen. Ook voor praktisch-organisatorische opdrachten kan de schoolleiding vertrouwen op verschillende werkgroepen. Deze efficiënte structuur met een kernteam en werkgroepen zorgt voor een gedeeld leiderschap en creëert een breed draagvlak voor de beleidsbeslissingen.

Allen verklaren zich op een enthousiaste wijze bereid om het uitgetekende schoolbeleid te ondersteunen en concreet mee vorm te geven. De teamleden ervaren de sfeer in de school als erg professioneel, collegiaal, warm, hulpvaardig en respectvol. Collega's werden vaak vrienden die bereid zijn om elkaar op pedagogisch-didactisch, maar ook op intermenselijk vlak bij te staan.

Visieontwikkeling Het beleid concretiseert de schooleigen visie in een uitgebreid prioriteitenplan met acties op klas- en schoolniveau voor de beide afdelingen. Met dit meerjarig prioriteitenplan wil het team vele uitdagingen aanpakken. Deze uitdagingen zijn gestoeld op resultaten van interne en externe evaluatiegegevens. Een keuze maken uit de vele uitdagingen en de prioriteiten gefaseerd implementeren om de draagkracht van iedereen te respecteren, is een werkpunt. Het hele team staat met passie in het onderwijs en voor hen lijkt geen inspanning te veel. De directeur dient echter sommige teamleden tegen zichzelf te beschermen.

Aandacht voor het onderzoeken van de visie achter de leerplannen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen is standaard voorzien.

Besluitvorming Overleg en diverse functionele werkgroepen bieden ondersteuning bij de uitwerking van het schoolbeleid. De school creëert de nodige kansen tot participatieve besluitvorming, waardoor de teamleden tevreden zijn over de mogelijkheden tot inspraak. Beslissingen worden zoveel mogelijk in consensus genomen en opgevolgd. De directeur kan krachtig optreden indien nodig.

Kwaliteitszorg Het zelfevaluerend vermogen van het team om de eigen onderwijskwaliteit te bewaken, te borgen en bij te sturen is de voorbije jaren gegroeid. Op regelmatige tijdstippen evalueren de teamleden hun werking door formele bevragingen, intern maar ook bij verschillende onderwijspartners zoals het CLB, het vervolgonderwijs, de ouders en de leerlingen. Deze laatste groep krijgt nog een vinger in de pap in de leerlingenraad.

Opmerkelijk is de grondige verzameling, analyse en interpretatie van diverse output- en loopbaangegevens die toelaat om gefundeerde verbeteracties uit te werken en effectief de nodige bijsturingen te doen. Deze data-analyse vormt ook de basis voor het bewust bestendigen van initiatieven en acties die hun effect bewezen hebben. Voor een aantal analyses mist het beleidsteam adequate referentiegegevens om de effecten van het onderwijsaanbod bij haar leerlingenpopulatie in kaart te brengen.

De open sfeer, de informele inkijk in elkaars praktijk, de samenwerking met collega's én de sterke intrinsieke motivatie van teamleden werken stimulerend en kwaliteitsbevorderend.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven.

Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam slaagt erin om een aangenaam leef- en leerklimaat te creëren met bijzondere aandacht voor de betrokkenheid en het welbevinden.
- De kleuteronderwijzers enten hun veelheid aan waardevolle activiteiten van Nederlands en muzische vorming op de leerplandoelen.
- Het schoolteam volgt succesvol een leertraject voor het leergebied muzische vorming met aandacht voor visieontwikkeling en de bewaking van het aanbod.
- De lagere afdeling zet sterk in op de mondelinge taalvaardigheid Frans met ondersteuning van taalinitiatie Frans.
- De leerlingen behalen goede resultaten in het vervolgonderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam realiseert een laagdrempelige samenwerking met vele schoolparticipanten en in het bijzonder met de ouders.
- Zowel de klasleerkrachten als het zorgteam realiseren in grote mate een handelingsplanmatige werking om alle kinderen zowel preventief als remediërend te ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kenmerkt zich als gedreven en passievol voor onderwijs en kan rekenen op een warm, ondersteunend, participatief en sturend beleid.
- De directeur zorgt voor een gedragen beleid door te kiezen voor een efficiënte beleidsstructuur met een kernteam en werkgroepen.
- Op basis van grondige outputanalyses en verschillende zelfevaluatieprocessen stelde het beleidsteam een prioriteitenplan op en krijgen diverse vernieuwings- en verbeteringsacties vorm.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de verwerving van een aantal begrippen doelbewuster nastreven en observeren.
- De kleuteronderwijzers kunnen doelgericht observeren op basis van de vooropgestelde dominante leerplandoelen.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen de doelen van het deelleerplan mediaopvoeding doelgericht toepassen.
- De teamleden van de lagere afdeling kunnen de observaties voor muzische vorming meer opnemen in het leerlingvolgsysteem.
- De onderwijzers kunnen de evaluatie en rapportering van Frans en muzische vorming sterker laten aansluiten bij visie van de leerplannen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de nascholing meer enten op de noden van kinderen met leerstoornissen.
- Het schoolteam kan het digitaal leerlingvolgsysteem vlotter leren hanteren als basis voor de preventieve basiszorg.
- Met het oog op de verhoogde zorg en de uitbreiding van de zorg kan het schoolteam voor een aantal kinderen zorgtrajecten uitwerken met doelen en afspraken op (middel)lange termijn.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan een haalbare keuze (laten) maken uit de vele prioriteiten en deze faseren in de tijd om het team te beschermen tegen zichzelf.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Stefan PASTURE de inspecteur-verslaggever	Marijke MARIEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	